

ZAMONAVIY KOREYS ADABIYOTI VAKILI PAK VANSO IJODIDA “ONA”
KONSEPTI TAHLILI.

I.N.Abdiyeva

O'Zdju. Koreys tili o'qituvchisi.

iroda_abdieva@mail.ru

+998932264494.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10657733>

Annotatsiya. Ushbu maqolada zamonaviy koreys adabiyoti vakili Pak Vonso ijodida ona konsepti hamda u bilan bog'liq tushunchalar haqida yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: konsept, oila konsepti, badiiy matn, konseptual makon.

ANALYSIS OF THE CONCEPT OF "MOTHER" IN THE WORK OF PARK
WAN-SO, A REPRESENTATIVE OF MODERN KOREAN LITERATURE.

Abstract. This article discusses the concept of motherhood and related concepts in the work of Pak Wonso, a representative of modern Korean literature.

Key words: concept, family concept, artistic text, conceptual space.

АНАЛИЗ КОНЦЕПТА «МАТЬ» В ТВОРЧЕСТВЕ ПАК ВАН СО,
ПРЕДСТАВИТЕЛЯ СОВРЕМЕННОЙ КОРЕЙСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ.

Аннотация. В этой статье обсуждается концепция материнства и связанные с ней концепции в творчестве Пак Вонсо, представителя современной корейской литературы.

Ключевые слова: концепт, концепция семьи, художественный текст, концептуальное пространство.

Konsept - hodisanning ma'nosini ob'ektiv shaklda ifodalaydigan tasvir. O'z navbatida, badiiy konseptual sohaning o'ziga xos unsuri (J. Kempbell atamasi). Konseptlar - badiiy matnning konseptual makondagi kognitiv konstruktsiya, voqelikning mustaqil hodisalari hisoblangan hissiy vizual obrazlar orqali voqelikni badiiy talqin qilish shakli¹. "Oila" konsepti olamning barcha tafakkur manzarasiga xos bo'lgan universal tushuncha. "Oila - madaniyat, millat, uning urf-odatlar va turmush tarzining ko'rsatkichidir.¹ Bu inson xatti-harakatlari uchun eng muhim ko'rsatmalardan biri bo'lgan shaxslararo munosabatlar psixologiyasining yetakchi tushunchalaridan biridir. Oila konsepti haqida so'z ketganda ayol konseptini undan chetlab o'tib bolmaydi. Shu sababdan ushbu ilmiy maqolada Pak Vanso ijodida ayol konsepti haqida tahlillar keltirib o'tiladi.

Pak Vanso XX asrning ikkinchi yarmiga oid koreys yetakchi ayol ijodkorlaridan biri.

Uning ijodida konseptlar turli bo'lishiga qaramasdan ona konsepti alohida o'rin tutadi.

Chunki, ona obraziga prototip sifatida o'z onasini olgan. Uning barcha asarlaridagi ona obrazini bir narsa birlashtirib turadi. O'sha bir narsa uning o'z onasidir. Onaning yangi qiyofasining yuqoridagi xususiyatlari Pak Vansonning ishlarida aks etgan. "Uning hikoyalari iste'molchilar jamiyati odamlari o'rtasidagi" yangi munosabatlar aniq ijobiy yoki salbiy odamlar

¹ Карасик В.И. О типах дискурса // Языковая лич- ность: институциональный и персональный дискурс: Сб. науч. тр. Волгоград: Перемена, 2000. С.5–20.

o‘rtasidagi chegaralar buzilgan ijtimoiy muammolar bilan to‘ldirilgan. Bu xususiyat yozuvchiga ayol personajlarini namoyish etishi osonroq qilgan. U ayol va juda kuzatuvchan bo‘lgan. Ular har xil sinflarga mansub, ammo ularni umumiy istak birlashtirgan. Park Vansoda paydo bo‘lgan onaning tasvirini “qattiqqo‘l ona” deb tasniflash mumkin.

Pak Vansoning ijodi (1931-2011) avtobiografik xususiyati bilan ajralib turadi va uning onasi “Onamning ko‘magi” (엄마 의 말뚝, 1-qism 1980, 2 qism 1981; 3 qism 2 qism; 1991) , «Yalang‘och daraxt» (남옥), «Hamma joyda o‘sgan barcha kislotani kim yeb qo‘ygan? (그 싱아는 누가 다 먹었을까?) va boshqa romanlarida ona timsolida o‘z onasini tasvirlagan². Pak Vanso onasining obrazini odatiy deb bo‘lmaydi, chunki Konfutsiy tomonidan belgilangan hurmatli kelinlar qoidalarini buzgan: eri vafotidan keyin u ota-onasini boshqa qarindoshlarining qaramog‘iga topshirgan va bolalar bilan birga poytaxtga yo‘l olgan. Yosh beva ayol ta‘limsiz muvaffaqiyatga erishish mumkin emasligini anglab, o‘z hayotini o‘g‘li va qiziga bag‘ishlashga qaror qiladi va aql bovar qilmaydigan harakatlar evaziga bolalarga Seulda o‘qish imkoniyatini bergan. Onasining donoligi, fidoyiligi va bashorat qilish qobiliyati tufayli Pak Vanso yozuvchi sifatida shakllangan. Yozuvchi tavsiflarida onaning asosiy xususiyatlari halollik, sodiqlik, mehnatsevarlik, boshqa odamlarning fikriga hurmat bilan munosabatda bo‘lish kabilar kiradi. Pak Vanso romanlari qahramoni bo‘lgan onasining taqdiri Koreyaning taqdiri bilan chambarchas bog‘liq. U umrining oxirigacha o‘ttiz sakkizinchi parallel, shimolda qolgan kichik vatanini ko‘ra olmaslikdan aziyat chekkan. Pak Vansoning 1970 va 1980 yillarda, mamlakat katta iqtisodiy va siyosiy o‘zgarishlarni boshdan kechirayotgan paytda yozilgan hikoyalarida, yangi tendentsiyalar bilan bir qatorda, ayollarning xatti-harakatlari qanday o‘zgarib borayotgani ko‘rsatilgan.

Ko‘pincha, qahramonlar (xotinlar va onalar) an'anaviy ravishda yaqinlarining farovonligi haqida qayg‘uradilar, ammo yaxshiroq yashash istagi ba‘zi ayollarning oiladagi va jamiyatdagi o‘rnini unutishiga olib kelgan, bu burilish esa ularning ayollikini, mehribonligini yoqotishga sabab bo‘lgan. Masalan, «Uylangan» (여인들 Yoindul) qissasi qahramoni, go‘zal ayol, eri chet elga pul ishlab topishga ketgan. Ayol uchinchi yil yolg‘izlikdan azob chekmoqda. Farzandlari - maktab o‘quvchilari, ularni maktabga kuzatish ham malol keladigan, ertalab yotoqdan turishdan ham erinadigan onalari bilan deyarli muloqot qilmaydi. Momaqaldiroq paytida momaqaldiroqning ovozidan qo‘rqib ketgan qizi va o‘g‘li onasiga murojaat qilishmaydi, balki oddiy uy bekasiga murojaat qilishadi. Pak Vanso tomonidan “Qora beva” hikoyasida ochilgan ona obrazi diqqatga sazovordir. Kambag‘allikda yashagan, ishchi ayol, uch farzandning onasi hayotining maqsadi bolalariga uy sotib olish uchun pul yig‘ish bo‘lgan. Uning jirkanch qiyofasi va o‘zini tuta olmaydigan xatti-harakatlariga qaramay, hikoya oxirida hurmatga loyiq ona sifatida namoyon bo‘ladi.

Pak Vanso 그 많던 싱아는 누가 다 먹었을까 (Unitilgan ta‘m) asarida ham ona timsolining betakror qiyofasini yaratadi. “Mening so‘nggi sohibim” Pakning hikoyalari orasida uslub jihatdan o‘ziga xosdir. Hikoyaning tuzilishi Changxvanning onasi va uning singlisi o‘rtasida bitta telefon qo‘ng‘irog‘i atrofiga qurilgan. Ammo u monolog shaklida bo‘lib, opa-singil faqat bitta gapni gapirgan. Changxvaning onasi suhbatni takrorlash va savollarga javob berish orqali

²정재현.코향.<http://www.poemlove.co.kr/bbs/board>.

ishora qiladi. Muallif hikoyachini og‘zaki ravishda ajratib, ichki monologlardan mohirlik bilan foydalanib, uning atrofida yolg‘izlik muhitini yaratgan.

“Uning uyi” (그 남자 네 집) hikoyasida ayol dugonasini ko‘rib kelishga otlanadi. Yo‘lda va mehmondorchilikda ayol xotiralarga beriladi. O‘tgan umrini, ilk sevgisini, u bilan bolalarini oyoqqa turg‘izish uchun qilgan mehnatlarini esga oladi. Hozirda qarib qolgan bo‘lsada rohat va farog‘atda yashayotganidan juda mamnun. Yozuvchi tafakkur oqimi usulidan mahorat bilan foydalanadi.

Xulosa

O‘tkazilgan tadqiqotlar badiiy matnda oila konseptining tipologik modelini amalga oshirilishini va quyidagi asosiy qatlamlarni o‘z ichiga olishini bular orasida ona konsepti alohida o‘rin egallashini ko‘rsatadi. Koreys badiiy matnlarida Oila - 가족 konsepti murakkab tuzilishga ega va uning tarkibiga kiradigan mikrokonseptlar: ota, bolalar va boshqalar qatorida ona alohida ahamiyat kasb etadi. Ona konsepti Oila, 가족 koreys konseptlarining talqin sohalari tuzilmalarining simmetriyasini ko‘rsatdi. Ijodkor ona konseptiga alohida e‘tibor qaratgan.

Asarlarda yozuvchining o‘z onasi prototipdir. Oddiy koreys ayoli. U farzandining deyarli barcha asarlarining voqealari rivojida ishtirok etadi. Bu obrazning umumiy xususiyatlari: o‘z farzandini behad sevadi, uning orzu-umidlari ushalib, baxtiyor bo‘lishini yurak-yurakdan istaydi.

Tahlilga tortilgan matnlarda “ayol” konseptining axborot tarkibiy qismi eng muhim kognitiv xususiyatlarini belgilaydigan tushunchalarni o‘z ichiga oladi: “erkak jinsiga qarshi”, “ona vazifasini bajaradi”, “ayol jinsiga tegishlidir”, “inson”, “farzand ko‘rish”, “farzand tug‘adi”, “o‘rtoq”, “sodiq”, “juft”, “ayol”, “umr yo‘ldosh” deb ta’kidlanadi.

REFERENCES

1. 박완서. 그 남자네 집 세계사, 2012, p.310.
2. 권지연. 나 홀로 가족에 대한 당신의 생각은? 2003, p.25.
(https://www.rfa.org/korean/weekly_program/ccadcd98)
3. Карасик В.И. О типах дискурса // Языковая лич- ность: институциональный и персональный дискурс: Сб. науч. тр. Волгоград: Перемена, 2000. С.5–20.
4. 정재현. 고향. <http://www.poemlove.co.kr/bbs/board>.
5. <https://hansanglab.com/2019/10/15/10-knig-korejskihavtorov/>(murojaat etilgan sana : 28.01.2024)
6. <https://ast.ru/news/koreyskie-knigi-ili-knigi-o-koree/> (murojaat etilgan sana: 25.01.2024)